

РЕЗИМЕ

Извештај о ревизији сврсисходности пословања
Превенција заштите од пожара у Републици Србији

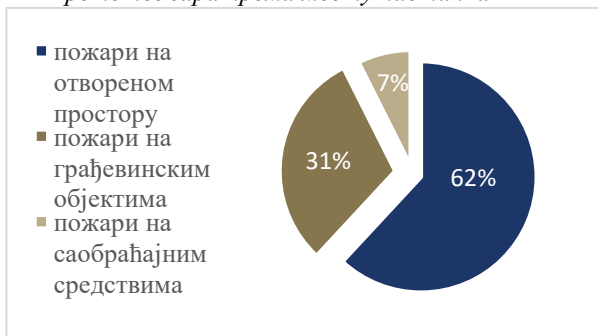
Пожари се не могу у потпуности спречити, али се ефикасност превентивних мера може унапредити успостављањем ефективног стратешко-планског оквира, побољшањем материјално-техничке опремљености и степена попуњености ватрогасних јединица, као и појачаним контролним активностима.

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина и представља реалну опасност. Планирањем и спровођењем превентивних мера у области противпожарне заштите, пожари се могу свести на минимум.

Свака земља има одговорност да штити своје грађане од природних и других опасности. Државе са развијеним законским и институционалним оквиром за смањење ризика од природних и других опасности и оне које су у могућности да развијају и прате напредак путем специфичних и мерљивих индикатора, имају већи капацитет да управљају ризицима.

Према показатељима организација УН које се баве смањењем ризика од катастрофа, сваки динар који се уложи у превентиву враћа се у односу 1:8.

Врсте пожара према месту настанка

У Републици Србији, у периоду 2019–2023. године догодило се 119609 пожара, што је 77 одсто свих ванредних догађаја.

У истом периоду, у пожарима су погинуле 484 особе, повређено је 1.770, а спасено 1.655 особа.

У Републици Србији није успостављен стратешко-плански оквир који би пружио адекватну основу за противпожарну заштиту, јер надлежни органи касне са доношењем кључних докумената. Стратегија заштите од пожара није израђена, док је Стратегија смањења ризика од катастрофа у фази израде. Прописани планови из области заштите од пожара и смањења ризика од катастрофа, на сва три нивоа власти, углавном нису донети.

Тренутни начин финансирања превентивне заштите од пожара, посебно од стране локалних самоуправа, не обезбеђује средства у потребном обиму, нити се та средства ефикасно користе. Увођење програмске активности која се односи на превенцију заштите од пожара у Анекс 5 уз доношење превентивних планова и њихово усклађивање са одлукама о буџету допринело би транспарентности (у које конкретне сврхе се средства троше и какви се резултати остварују).

Европски стандард предвиђа да на хиљаду становника долази један ватрогасац, а у Републици Србији један ватрогасац-спасилац долази на 1.865 становника (индекс 0,5). Индекс се поправља на 0,8 ако укључимо припаднике добровољних ватрогасних друштава. Просечна старост возила ватрогасно-спасилачких јединица је 27 година, док половина објеката у којима бораве није у потпуности у складу са потребама. Све ове чињенице утичу на ефикасност реаговања у случају пожара.

Контролне активности у циљу унапређења заштите од пожара нису у потпуности спроведене, јер категоризација објеката према нивоу угрожености од пожара није извршена у целости, инспекцијски надзор није уједначен у поступању док је праћење резултата изостало, што је умањило њихову ефикасност.

Препоруке

Државна ревизорска институција препоручила је Министарству унутрашњих послова, да:

- изради и предложи Влади на усвајање стратешка и планска акта из ове области заједно са акционим плановима за њихово спровођење;
- радна места припадника ВСЈ систематизује и попуни према Правилнику;
- у континуитету врши набавку возила и ватрогасне опреме у циљу побољшања ефикасности и мобилности ВСЈ;
- упути иницијативу Републичкој дирекцији за имовину РС и формира радну групу за решавање имовинско-правног статуса над објектима које користе ВСЈ како би се створили услови за улагање у њих;
- успостави бољу координацију и контролу линије рада превентивне заштите, како би се обезбедила уједначеност у поступању у складу са законским прописима. Секретаријату покрајинске Владе, градовима Београду, Панчеву, Шапцу и Крушевцу да:
- израде и донесу планска акта из ове области. Градовима Београду, Панчеву, Шапцу и Крушевцу да:
- донесу акт којим ће утврдити систем подстицаја и повластица за припаднике ДВД;
- упуте захтев Министарству финансија за отварање нове програмске активности у складу с надлежностима ЈЛС из ове области;
- Одлуком о буџету планирају средства за спровођење превентивних мера у складу са плановима.